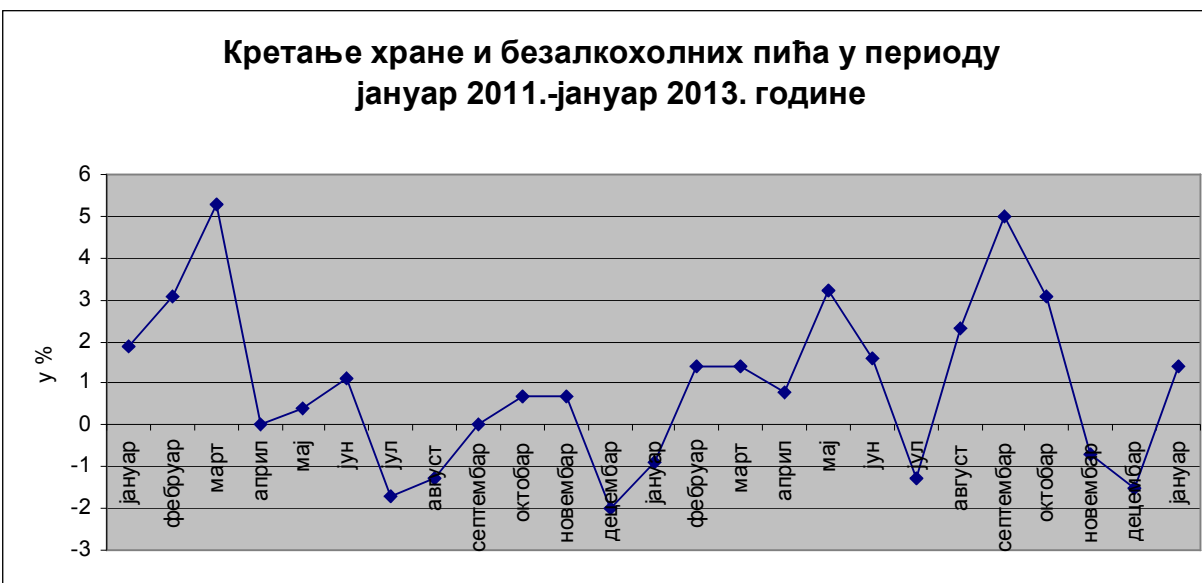

ИНФОРМАЦИЈА

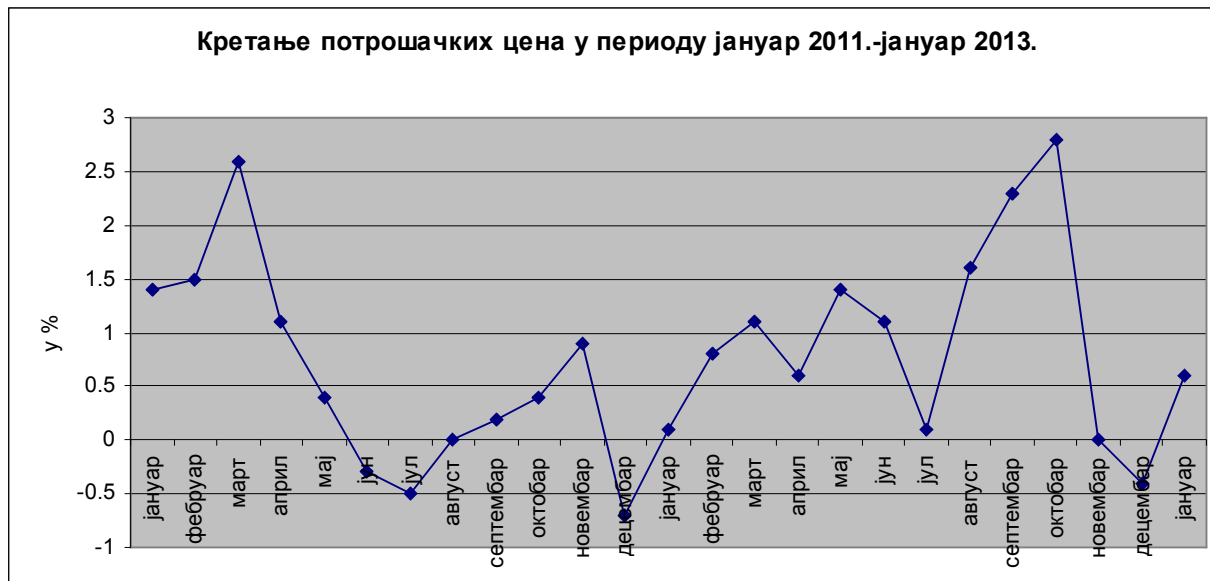
о оствареном расту потрошачких цена у јануару 2013. године

1. Инфлација ове године, на *месечном нивоу*, износила је 0,6%, што је пре свега последица раста цена хране и безалкохолних пића, с обзиром да су више цене лекова и услуга мобилне телефоније неутралисале сезонским снижењем цена одеће и обуће, деривата нафте и пакет аранжмана. Наиме, након двомесечне стабилизације цена, по основу нижих цена хране и безалкохолних пића (0,7% у новембру и 1,5% у децембру), у јануару су цене ове групе значајно повећане (1,4%), што је утицало на општи раст цена, у посматраном периоду.

На *међугодишњем нивоу* (јануар ове у односу на јануар претходне године), потрошачке цене су повећане за 12,8%¹, што је за 0,6 п.п. више него у претходном месецу. Процена је да би овакав тренд требало очекивати и у наредном периоду, пре свега, по основу раста цена пољопривредних производа прошлогодишњег рода и неопходних корекција цена производа и услуга, чије су цене контролисане од стране независних регулаторних тела, локалне самоуправе и Владе.

¹ Саопштење РЗС бр. 35 од 22.02.2013. године.

2. Посматрано по основним групама, највећи раст цена је евидентиран код комуникација (3,5%), а значајно су повећане и цене у здравству (2,8%), као и хране и безалкохолних пића (1,4%), док је незнатно изнад општег нивоа остварен раст цена у групи намештај, покућство, текуће одржавање стана (0,7%). Испод просека су повећане цене алкохолних пића и дувана (0,4%), остале робе и услуга (0,4%) и ресторана и хотела (0,1%).

Снижење цена евидентирано је у групи рекреације и културе (3,5%), одеће и обуће (1,3%) и транспорта (1%).

3. Наипросечан раст цена, евидентиран је код: рибе (1,8%), поврћа (7,4%), осталих прехранбених производа (0,9%), вина (1%), пива (1%), услуга поправке обуће (1,6%), снабдевања водом (4,2%), одвођења отпадне воде (4,1%), поправке намештаја (1,6%), текстила за домаћинство (1,1%), поправке апарата за домаћинство (8,6%), малих алата и прибора (0,7%), фармацеутских производа (4,3%), осталих медицинских производа (1,6%), стоматолошких услуга (1,3%), бицикала (1,7%), одржавања и поправке возила (2,1%), осталих услуга у вези са употребом транспортних средстава (2,9%), телефонских услуга (4,2%), фотографске и филмске опреме (0,8%), медија за снимање слике и звука (1,6%), осталих предмета за рекреацију и културу (2,4%), остале опреме за рекреацију, баште и кућне љубимце (1,5%), канцеларијског материјала (1,8%), осталих предмета за личну негу (0,9%) и социјалне заштите (4,6%). Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 21,4%.

4. У оквиру контролисаних цена, односно регулисаних, кориговане су цене следећих производа и услуга:

У 2013. години повећан је обухват лекова у оквиру индекса потрошачких цена са 3,1% у 2012. години на 3,88% у овој години, при чему се прелиминарно процењује да обухват лекова чије се цене слободно формирају износи око 1,28% (у 2012. години око 0,8%), а обухват лекова чије цене утврђује Влада око 2,6% (у 2012. години око 2,3%).

У јануару 2013. године статистика је евидентирала раст потрошачких **цена лекова** од 4,3%. Процењује се да су цене лекова који се издају на рецепт повећане за око 5,46%, а цене лекова који се издају без рецепта за око 1,76%. Раст цена лекова које се образују слободно углавном је резултат повећане тражње у периоду прехладе и грипа (лекови за снижење температуре за 3,6%, сируп за ублажавање кашља за 2,8%, витамин Ц за 2,2% капи за нос и лекови против болова за 1,1%).

Повећање цена које контролише Влада резултат је реализације Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт („Службени гласник РС”, бр. 108/12), коју је Влада донела у новембру 2012. године. На основу наведене одлуке повећане су цене лекова у просеку за 6,42% (за око 20% обухвата лекова цене су снижене у просеку за око 15,85%, а за око 80% обухвата лекова цене су повећане у просеку за 11,92%). Повећање цена појединих лекова статистика је евидентирала у децембру 2012. године (антибиотика за 7,2%, антихистаминика за 7,6% и сирупа за ублажавање кашља за 5,4%).

Доношењем Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања („Службени гласник РС”, бр. 122/12), који је ступио на снагу 3. јануара 2013. године, омогућена је промена цена лекова и у државним апотекама, за лекове који се издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Полазећи од листе лекова које статистика снима у оквиру индекса потрошачких цена и промена цена по појединачним лековима, евидентно је да статистика није у целости евидентирала промене цена лекова на основу годишње ревизије цена и одлуке Владе из новембра 2012. године.

Влада је у јануару донела Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт („Службени гласник РС”, бр. 8/13), којом су утврђене цене 78 нових лекова, који су добили дозволу од Агенције за лекове и медицинска средства Србије, а изменама су

повећане цене за 79 лекова и снижене цена за 19 лекова. Процењује се да ће повећање цена наведених лекова утицати на инфлацију са око 0,13 процентних поена.

У оквиру **цена комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у јануару 2013. године, цене воде и одведене отпадне воде порасле су у просеку за 4,2%, односно 4,1%, а централног грејања за 0,4%, док је цена изношења смећа мировала. При том, корекције цена воде и одведене отпадне воде су изнадпросечне, за разлику од корекције цене грејања која је исподпросечна. Оваква кретања резултат су извршених повећања цена воде и одведене отпадне воде за по 12,0% у Београду, односно цена грејања за 10,5% и 9,1% у градовима Шапцу и Ужицу. Међутим, посматрано по градовима, једино је снижена цена изношења смећа, и то у Ужицу за 7,4%. У посматраном месецу, у преосталих једанаест градова чије се цене статистички прате није било промена цена комунално стамбених услуга.

ОвOME треба додати исподпросечна повећања **цена превоза путника** аутобусом у **граду** за 0,3% и претплатне месечне карте за 0,1% у Републици, која су ефекат само две јануарска повећања, и то цене превоза у Суботици за 10,6% и претплатне месечне карте у Сремској Митровици за 15,8%.

Посматрано по градовима сва повећања цена комунално стамбених услуга, као и градског превоза путника извршена у јануару су изнад пројектованог раста цена за целу 2013. годину. При том, највеће одступање од пројекције забележено је код цене претплатне месечне карте у Сремској Митровици, а најмање код цене грејања у Ужицу.

5. Цене деривата нафте у јануару ове у односу на децембар претходне године снижене су у просеку за 2,6%, при чему је бензин појефтинио у просеку за 2,8%, а дизел гориво за 2,0%. У истом месецу цене деривата нафте из увоза снижене су у просеку за 2,7%, а из домаће производње за 2,2%.

У наредној табели је приказано кретање малопродајних цена основних деривата нафте у децембру 2010., 2011. и 2012. године, као и у јануару 2013. године и њихов раст:

(динара по литри)

	<i>Моторни бензин БМБ -95</i>	<i>Дизел гориво Д 2</i>	<i>Евро дизел 10 ppm</i>	<i>Евро премијум БМБ -95</i>	<i>Уље за ложење</i>
<i>децембар 2010.</i>	118,96	108,60	116,50	128,76	90,80
<i>децембар 2011.</i>	133,77	126,59	137,49	138,76	92,11
<i>XII2011/XII2010 (индекс)</i>	112,4	116,6	118,0	107,8	101,4
<i>децембар 2012.</i>	150,99	150,31	156,71	159,75	144,12
<i>XII2012/XII2011 (индекс)</i>	112,9	118,7	114,0	115,1	156,5
<i>јануар 2013.</i>	147,74	147,18	153,73	154,95	143,00
<i>I2013/XII2012 (индекс)</i>	97,8	97,9	98,1	97,0	99,2

Извор података: РЗС

Према подацима Удружења нафтних компанија Србије - **УНКС** на дан 30. јануара 2013. године, изражено у еврима по средњем курсу националних валута, просечна малопродајна цена **бензина Евро премијум БМБ- 95** у Србији износила је **1,363 евра/л.** и била је нижа од просечне у региону (1,385), али виша у односу на цену у Албанији (1,347), Румунији (1,353), Македонији (1,333), Бугарској (1,319) и БиХ (1,202), док је цена **домаћег бензина БМБ- 95** у износу од **1,306 евра/л.** била је виша само у односу на цену у БиХ. Међутим, за разлику од бензина, цена **евро дизела** у Србији, у износу од **1,366 евра/л.,** била је изнад просечне цене у региону (1,334) и нижа само од цене евро дизела у Словенији (1,407), Грчкој (1,420) и Мађарској (1,479).

Учешће државе (акциза и пдв) у структури малопродајне цене деривата износи код бензина око **50%**, а код дизел горива скоро **60%**.

Према подацима **УНКС-а** просечна цена сирове нафте **BRENT** у периоду од почетка ове године до 7. фебруара износила је **113,37 USD/bbl**.

6. Фискалном стратегијом за 2013. годину са пројекцијама за 2014. и 2015. годину, пројектована инфлација у овој години износи 5,5%, што претпоставља просечан месечни раст од 0,4%.

Циљана инфлација, утврђена од стране Народне банке Србије за 2013. годину износи $4\% \pm 1,5$ п.п.

У јануару ове године просечан курс динара је у односу на децембар смањен за 1,4% и износио је 111,96 динара за 1 евро.

Такође, у јануару ове године просечна нето зарада² износи 39197 динара и у односу на исти месец претходне године номинално је повећана за 7%, а реално смањена за 5,1%.

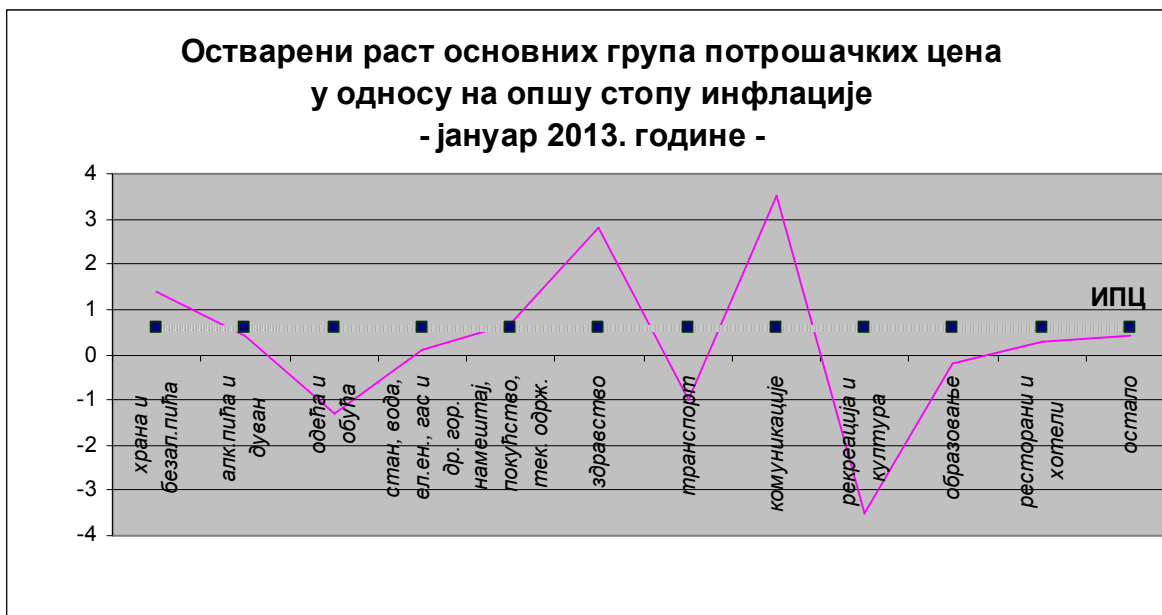
На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, обухват **регулисаних цена**³ је смањен за око 2% и износи 20,55%. Просечно повећање ових цена износи 1% и резултат је, пре свега виших цена локалне самоуправе (вода, градски превоз), лекова, услуга социјалне заштите и таксе за моторна возила.

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (непрерађена храна), у јануару су повећане за 2,9%. Такође, месечни раст цена базне инфлације (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета) износи 0,5%.⁴ Имајући у виду остварене месечне стопе и обухват ових група у индексу потрошачких цена, може се констатовати да је раст цена у јануару углавном опредељен вишим ценама хране и базне инфлације, које су при расту од 1,4% деловале са 0,48 п.п. на општи раст, односно при повећању од 0,5% са 0,21 п.п. Цене алкохола и дувана имале су имале незнатно дејство, док су цене енергије деловале на ублажавање месечне стопе раста, с обзиром да су снижене (0,8%).

² Саопштење РЗС бр. 40 од 25.02.2013. године

³ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

⁴ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 27a.

7. Међугодишња раст инфлације у јануару ове у односу на јануар претходне године износи 12,8%, што је за 0,6 п.п. процентних поена више него у децембру претходне године.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (26,7%), а натпросечно су повећане и цене хране и безалкохолних пића (18%). На нивоу општег раста су цене намештаја, покућства и текућег одржавања (12,8%).

Испод просека су повећане цене код осталих група и то: остале робе и услуге (9,9%), транспорта (9,8%), ресторана и хотела (9,6%), здравства (8,7%), комуникација (8,3%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (6,7%), рекреациј и културе (5,3%), образовања (5,2%) и одеће и обуће (2,6%).

КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ОД 2007. ГОДИНЕ

у %

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0,5	0,5	4,8
фебруар	0,3	0,7	3,9
март	1,2	2,0	4,7
април	0,6	2,5	4,3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0,0	4,5	5,1
август	1,4	5,9	6,6
септембар	1,3	7,3	7,7
октобар	1,0	8,3	8,9
новембар	1,5	9,9	9,6
децембар	0,3	10,3	10,3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0,0	6,2	10,5
септембар	0,2	6,3	9,3
октобар	0,4	6,8	8,7
новембар	0,9	7,7	8,1
децембар	-0,7	7,0	7,0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

ОСТВАРЕНИ РАСТ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА

- у % -

	Месечни раст 1.2013. 12.2012.	Структура месечног раста	Текући раст 1.2013. 12.2012.	Структура текућег раста
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,6	100,0	0,6	100,0
Храна и безалкохолна пића	1,4	80,2	1,4	80,2
Алкохолна пића и дуван	0,4	5,2	0,4	5,2
Одећа и обућа	-1,3	-10,0	-1,3	-10,0
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,1	3,0	0,1	3,0
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,7	4,6	0,7	4,6
Здравство	2,8	28,7	2,8	28,7
Транспорт	-1,0	-20,7	-1,0	-20,7
Комуникације	3,5	28,6	3,5	28,6
Рекреација и култура	-3,5	-23,8	-3,5	-23,8
Образовање	-0,2	-0,3	-0,2	-0,3
Ресторани и хотели	0,3	1,3	0,3	1,3
Остала роба и услуге	0,4	3,2	0,4	3,2

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 28. фебруар 2013. године